

Nobelberget kv 8

Nacka kommun

**TILLGÄNGLIGHETSUTLÅTANDE
BYGGLOV och TEKNISKT SAMRÅD**

2021-10-22

Karin Gärdenäs, KARLA arkitekter

GRANSKNINGSUTLÅTANDE TILLGÄNGLIGHET Inför bygglov och tekniskt samråd

Nobelberget kv 8
Nacka kommun

**Avseende nybyggnad av bostadshus belägna i Nobelberget kv 8, Nacka kommun.
Sakkunniggranskning utförs med avseende på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.**

Uppdraget

Undertecknad har av Mats Edgren, TL Bygg, fått i uppdrag att granska ritningar med avseende på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Detta granskningsutlåtande omfattar handlingar i bygglovsskedet. Granskning gäller byggnader, gård, angöring och parkering.

Granskning sker mot PBL (SFS 2010:900 t.o.m. SFS 2021:788) och PBF (SFS 2011:338 ändrad t.o.m. SFS 2021:786) i delar rörande tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Föreskrifter och allmänna råd finns i BBR (29) kapitel 3, tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och kapitel 8 i de avsnitt som rör säkerhet mot olycksfall där dessa har betydelse för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Underlag för funktionsmått är standard SS 914221:2006 normalnivån, samt till viss del skriften "Bygg ikapp" utgåva 6. För bedömning gäller mått på ritning.

Underlag är Bygglovsritningar:

- A1-400-1-340821-009-02, Situationsplan, skala 1:400 (A3), dat Rev A 2021-10-22, Fojab ab
- A1-400-1-340821-010-02, Översikt Plan 10, skala 1:300 (A3), dat Rev A 2021-10-22, Fojab ab
- A1-400-1-340821-011-02, Översikt Plan 11, skala 1:300 (A3), dat 2021-09-24, Fojab ab
- A1-400-1-340821-012-02, Översikt Plan 12, skala 1:300 (A3), dat 2021-09-24, Fojab ab
- A1-400-1-340821-013-02, Översikt Plan 13, skala 1:300 (A3), dat 2021-09-24, Fojab ab
- A1-400-1-340821-014-02, Översikt Plan 14, skala 1:300 (A3), dat 2021-09-24, Fojab ab
- A1-400-1-340821-015-02, Översikt Plan 15, skala 1:300 (A3), dat 2021-09-24, Fojab ab
- A1-400-1-340821-016-02, Översikt Plan 16, skala 1:300 (A3), dat 2021-09-24, Fojab ab
- A1-400-1-340821-017-02, Översikt Plan 17, skala 1:300 (A3), dat 2021-09-24, Fojab ab

- L1-300-1-340821999-01, Markplaneringsplan, skala 1:400 (A3), dat 2021-09-24, WI Landskap AB

Utlåtande

Nedanstående synpunkter är en sammanställning från genomgång av ritningar enl ovan.
Notera att "ska" i följande text är ett måste medan ett "bör" också är ett måste men här kan man välja att göra det enl föreslagen text eller utföra det på annat sätt som minst uppfyller rådet.

Definitioner

När begreppen "tillgänglig" och "användbar" eller "tillgänglighet" och "användbarhet" används i detta avsnitt menas "tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse - eller orienteringsförmåga".

En mindre utomhusrullstol (eldriven för begränsad utomhusanvändning) är dimensionerande i lokalerna och i de allmänna utrymmena. Vändmått är en cirkel med diametern 1,5m. Inne i bostäderna är en inomhusrullstol med vänddiameter 1,3m dimensionerande.

Exempel på nedsatt rörelseförmåga är nedsatt funktion i armar, händer, bål och ben liksom dålig balans. Personer med nedsatt rörelseförmåga kan behöva rullstol, rollator eller käpp. Exempel på nedsatt orienteringsförmåga är nedsatt syn, hörsel eller kognitiv förmåga (utvecklingsstörning, hjärnskada).

Följande kommer att prövas i bygglovet:

Krav på tomter

1. Angöring kan ske inom 25 meters avstånd från resp huvudentré. Bevaka att markbeläggningen på dessa angöringsplatser blir fast, jämn och halkfri, att platsen skyltas tydligt och att ev trottoarkant fasas av så att den medger passage med rullstol.
2. Tillgängliga p-platser finns inom 25m från resp huvudentré. Bevaka att markbeläggningen på dessa p-platser blir fast, jämn och halkfri, skyltas tydligt och att ev trottoarkant fasas av så att den medger passage med rullstol
3. Bevaka att lutning i längs- och sidled på angöringsplatser och tillgängliga parkeringsplatser för rörelsehindrade inte överstiger 1:50 (2%).
4. Angöringsplats och tillgänglig p-plats kan inte dela samma plats – sära på dessa. Tillgänglig p-plats ska som kantstensparkering vara 7m lång. Gäller tillgänglig p-plats framför hus C.
5. Eftersom angöringsplatserna och de tillgängliga p-platserna inte ingår i entreprenaden måste extra bevakning ske av ovanstående punkter.
6. Bevaka att gångvägar inte lutar mer än 2% i sidled och 5% i längsled mellan tillgängliga angöringsplatser/p-platser och huvudentréer.
7. Bevaka att det finns horisontell yta (max lutning 2%) som är minst 1,5x1,5m framför resp huvudentré, gårdsentréer och entré till tex miljörum.
8. Avstånd till miljörum från huvudentréer understiger kravnivån 50m.
9. Trappor på /mot gård är försedda med ledstång på minst ena sidan. Ledstång ska vara förlängd så den startar resp slutar min 300mm utanför översta resp nedersta trappnos. Ramper bör ha ledstänger på båda sidor som även de ska ha förlängda ledstänger. Bevaka.
10. Bevaka att samtliga trappor markeras i på översta och nedersta trappnos (ev hela steget) med en avvikande kontrast. Kontrastmarkering bör enligt BIH ha en skillnad mot övrig trappa på min 0,40 enligt NCS ljushetsmätare. Utvändig och invändig kontrastmarkering av trappor bör helst vara lika. Bevake.
11. Bevaka att ramper kontrastmarkeras. Det kan tex ske genom att ledstänger utförs i kontrast mot omgivande ytor eller att hela rampen utförs i kontrasterande kulör. Bevaka

Utformningskrav på byggnader

Inga avvikelser.

Följande kommer att prövas vid det tekniska samrådet:

Tekniska egenskapskrav på byggnader

12. Skyltning av gatunummer bör synas från väg. Bevaka.
13. Bevaka att skyltning utförs lättläst, med ljushetskontrast och på lämplig höjd. Skyltar bör placeras där man förväntar sig att de ska finnas och placeras så att man kan komma tätt intill.
14. Bevaka att dörrar till huvudentréer förses med automatisk dörröppnare om de är försedda med stängare. Dörrblad med automatisk dörröppnare bör förses med sensor på båda sidor så att ingen riskerar att bli klämd.
15. Även andra dörrar som ska kunna användas av "alla" och som har dörrstängare ska förses med automatisk dörröppnare. En dörröppnare av typ Low Energy kräver inte sensor. Sådana dörrar kan tex vara till miljörum, lägenhetsförråd och till barnvagns/rullstolsförråd etc.
16. Bevaka att armbågskontakt för dörröppnare placeras med centrum 0,8m över golv medan portkoddosa placeras mellan 0,8-1,1 m över mark. Allt placeras minst 0,7 m men gärna 1,0 meter från innerhorn och dörrblads sveplinje. Några AK är placerade för nära innerhorn/dörrrens sveplinje/fast inredning/ramp och måste flyttas.
17. Nivåskillnad i dörröppningar (inne-ute och inne-inne) ska undvikas och dörrar bör monteras utan tröskel. När det av tex klimatskäl krävs tröskel bör tröskelhöjden inte överstiga 20mm. Tröskel skall vara avfasad och lätt att passera med tex rullstol. Vertikal del av tröskel bör inte överstiga 15mm medan avfasad tröskel kan vara 20mm. Bevaka.
18. Bevaka att samtliga trappor förses med ledstång på 0,9m höjd. Dessa bör löpa förbi trappans översta o nedersta trappnos med minst 30 cm. Ledstång bör finnas på båda sidor av trapplopp och kontrastera mot bakgrund med 0,40 enl NCS ljushetsmätare.
19. Bevaka att samtliga trappor markeras på översta och nedersta trappnos (ev helt steg) med en avvikande kontrast. Kontrastmarkering bör enligt BIH ha en skillnad mot övrig trappa på min 0,40 enligt NCS.
20. Bevaka att anropsknappar till hiss placeras tillgängligt inom 0,9-1,0m över golv samt 0,7 m från innerhorn.
21. Bevaka att inredning och manöverpaneler i hissar blir tillgängliga.
22. Bevaka att det i rullstolsförråd finns uttag för el som är tillgängligt placerad, dvs minst 0,7m från innerhorn och max 1,1m över golv.
23. Elcentral i lägenhet bör placeras med manöverdelarna ca 0,8-1,1m över golv och på sådan plats att man kan nå den från rullstol. Av barnsäkerhetsskäl bör elcentralen vara placerad i låsbart skåp när den är inom räckhåll för barn. I några lägenheter ska elcentralen flyttas eftersom de är placerade för nära innerhorn. Bevakas.

24. Fönsterbeslag bör sitta på max 1,2m över golv för att kunna öppnas av person i rullstol. Minst ett fönster/ fönsterdörr per rum bör kunna öppnas av person som sitter. Bevaka.
25. Ev glaspartier och glasdörrar som kan misstas för fri öppning ska kontrastmarkeras. Bevaka.
26. Handtag och lås ska vara greppvänliga och lätthanterliga. Välj helst handtag med greppsytor som inte är av nickelhaltigt material. Bevaka.
27. I lägenhet 5-1502 är städ inte tillgängligt placerad. Bevaka att den får en ny placering.
28. I lägenhet 3-1501 och 5-1501 bör kyl och frys byta plats så tillräcklig passbit erhålls på gångjärnssidan. Bevaka.

Sammanfattning

Bostäderna och de allmänna utrymmena uppfyller de utformningskrav som ställs när det gäller tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

I bygglovsskedet är nivån fortfarande övergripande och under fortsatt projektering bör ovanstående tekniska egenskapskrav inarbetas.

KARLA arkitekter ab 2021-10-22
Karin Gärdenäs
Arkitekt SAR/MSA, Certifierad sakkunnig av tillgänglighet